

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INGEMANNNS OG GRUNDTVIGS
FØRSTE KÆRLIGHED,
MARIE BLICHER

Af
HANS EGEDE GLAHN

SÆRTRYK AF
BERLINGSKE AFTENAvis KRONIK
27. December 1938

PAA min Væg hænger et Billede af min Oldemor, Marie Glahn, født Blicher. Billedet er fra hendes gamle Dage. Hun er klædt i en sort Dragt med en hvid Kappe om Hovedet. Hendes Kind er furet og rynket, og hun bærer ikke meget Præg af fordums Skønhed, og dog har hun efter Samtidiges Udtalelser i sine unge Dage været en endog usædvanlig nydelig og yndig Pige, som mange, deriblandt to af Danmarks store Digtere — Ingemann og Grundtvig — tabte deres Hjerter til.

Bodil Marie Elisabeth Blicher — saaledes er hendes fulde Navn — blev født i Gunslev Præstegaard paa Falster den 10. April 1783. Hendes Fader, Provst Diderik Nicolai Bli-

cher, af samme Slægt som Digteren Steen Steensen Blicher, var fra 1781 til sin Død 1805 Sognepræst til Gunslev. Provst Søren Ingemann, Digteren Bernhard Severin Ingemanns Fader, var Præst i det nærliggende Torkildstrup, og Ungdommen fra de to Præstegaarde kom meget sammen. B. S. Ingemann fortæller i sin Levnedbog, der er skrevet paa hans gamle Dage, om sin romantiske Barndomsforelskelse i den seks Aar ældre Marie Blicher, som han dog ikke nævner ved Navn, men omtaler som „Falsters yndigste Pige“ og „Øens Skjønheds-Prindsesse“, om hvem en hel Del Medbejlere sværmede i Hesselalléen i Torkildstrup Præstegaardshave, og „som Bernhard ogsaa i Stilhed beundrede i barnlig Hengivenhed, og hvis Billede endnu staaer for ham som et af de ædleste og skjønneste

fra hans Barndom“. Som lille Dreng oplevede Ingemann et Møde mellem denne unge Pige og hendes Hjertes Udkaarne, en ung Officer, hvilken Oplevelse gjorde et saa stærkt Indtryk paa hans poetiske Sind, at den endnu foresvævede ham, da han over 30 Aar senere beskrev Scenen mellem Drost Peder Hessel og Jomfru Inge i Flyderborg Slotshave (Erik Menveds Barndom). Den første Kærlighedsroman, Ingemann blev bekendt med, gjorde trods al sin Tørhed særligt Indtryk paa ham, fordi den blev læst højt blandt Søstrene, mens Marie Blicher var til Stede, og han drømte sig da ind i alle den ædle Helts Situationer, mens hans eget stille Skønheds-Ideal blev Heltinden. Ingemann fortæller videre, hvordan han engang med hemmelig Bæven havde vovet at udsige Marie Blichers Navn un-

der den Selskabsleg, hvorved de unge Herrer opfordrede hverandre til at nævne det Navn, de havde kærest, hvorefter det gentoges i Sangen „med Jubel og Glassenes Samklang“. Ved en saadan Lejlighed havde han følt en umaadelig Lyst til ogsaa at være med og faa sin Prinsesses Skaal udbragt med Jubel. Det var lykkedes til Morskab for de Voksne, der saa Drengen blive rød op over Ørene, mens han næppe hørligt udstammede det Navn, der klang saa lifligt i hans eventyrlige Drømme. Hun havde, som anført, tre Fornavne, og Ingemann valgte saa et af de Navne, hun ikke blev kaldt ved, og opnaaede derved at faa hendes Navn udjuble, uden at nogen bestemt kunde vide, at det var Marie Blicher.

Ingemann lærte ogsaa at danse og gennemgik alle de dermed for-

bundne Besværligheder, blot for at komme til at danse med sin Marie. Imidlertid var der saa stor Rift om hende, at Ingemann var til flere Sammenkomster med Dans, uden at det lykkedes ham at faa en Dans med hende, men „den Time saae han imøde som den lykkeligste, naar han kunde faae Mod og Held til, før nogen Anden, at udsige Trylleordet („at engagere“), hvorved man kunde fange den deiligste Jomfru“. Endelig lykkedes det for Ingemann til et Julebal i Taaderup Præstegaard at faa en Dans med Marie Blicher. „Han skjød Hjertet op i sit Bryst og fremtraadte for denne stille, drømmende Jomfru med en bestemt alvorlig Holdning, som en Magier, der var vis paa Virkningen af det Trylleord, han havde paa sin Læbe. Han stillede sig lige overfor de Øine, hvori han havde læst den

allerdeiligste Roman, og vilde nu endelig udsige det længe paatænkte, bindende og forpligtende Ord; men han havde aldrig før udtalt det; Undseelsen var atter nær ved at overvælde ham; med nedslagne Øine og blussende Kinder fremsagde han som en prosaisk Stevning: „Herved angraserer jeg Dem!“ Den Skjønne saae forundret paa Drengen. Havde hun havt nogen Anelse om, hvad han nu over et halvt Aar havde higet efter som sin høieste Lykke, saa havde hun vist for længe siden forekommet hans brændende Ønske. Nu kom det hende vistnok mindst beleiligt. Dog hun kunde ikke modstaae det vistnok mislykkede Stevningsords Magt paa den forlegne Drengs bævende Læber; hun reiste sig med et yndigt Smil og rakte ham Haanden. Kort efter bevægede hun sig let med ham

over Gulvet — en eneste Gang, men det var skeet. Drengens nøieste Ønske var opfyldt — han havde svævet med Lyna i Himlen.“

Paa det 18. Aarhundredes sidste Dag døde Ingemanns Fader. Af Fremmede saa Drengen paa den Dag kun to, hvis deltagende Aasyn og Miner han endnu paa sine gamle Dage mindedes. Den ene af dem var en ung Student, Poul Egede Glahn, en af hans ældre Brødres Venner. Ingemann nævner hans smukke Udseende, der var præget af Alvor og Inderlighed, og fortsætter: „Han var en Dattersøn af den berømte Poul Egede og en Søn af den gamle, elskværdige Præst i Riserup (Nabopræsten, Professor Henrik Christopher Glahn). Den unge Mand havde Meget i sit Ansigt, der erindrede om de berømte Egeders Portraiter i Faderens Bøger om Grønland. Den-

ne Dag saae Drengen ofte paa hans Øine og vilde i deres milde, delta-gende, men dog vemodige Blik saa gjerne læse noget Trøsteligt. Han tænkte dengang ikke paa, at denne unge Mand delte hans Beundring for hin stille, drømmende Blondine og engang skulde bringe Fred, Lykke og Velsignelse ind i hendes af en tidlig Hjertesorg fordunklede Ungdomsliv.“ Om denne Maries Hjertesorg. fortæller Ingemann: „I denne sidste Sommer paa Falster (Aar 1800) var det ogsaa, at Øens skjønneste Prydelse, hin stille Blondine i Nabopræstegaarden, i nogle Dage skulde see det hemmelige Hjertebaand (med den førømtalte unge Officer) knyttet og opløst, som hun havde set flagre mellem Skyer og Stjerner, men som ikke var fastknyttet deroppe. Det var et Fata-Morgana-Syn paa hendes roman-

tiske Ungdomshimmel. Hvad der opløste det skjønne Syn, var hverken Letsind eller Brøde, men en Villiemagt, der for den fromme Datters Hjerter var Naturlov.“

Efter Faderens Død maatte Ingemann forlade Falster og dermed sin Barndomskærlighed, som han først gensaa mange Aar senere som Poul Egede Glahns Hustru i Olstrup Præstegaard.

Provst Søren Ingemanns Efterfølger i Præsteembedet i Torkildstrup blev Otto Grundtvig, og her kom hans yngre Broder, den senere Salmedigter Nicolai Frederik Severin Grundtvig, der i Aaret 1800 var blevet Student, paa Feriebesøg, hvorunder han lærte den jævnaldrende Marie Blicher at kende, og ogsaa han tabte sit Hjerter til hende. I sine

Dagbøger fra 1803 fortæller N. F. S. Grundtvig, at han den 3. Januar 1803 om Aftenen spillede Rabuse i Gunslev Præstegaard med Provst Blichers Døtre: „Tilfældet bragte mig til at sidde hos hans ældste skønne Datter (Marie), og med al den Ligegyldighed, Jeg saa ofte paastaar at besidde, følte Jeg dog noget vist ved Berørelse af en Pige, Jeg stedse havde behandlet med udmærket Agtelse.“ Næste Dag skal Provst Blichers Døtre komme til Torkildstrup Præstegaard, og Grundtvig fortæller meget levende om den Spænding og Uro, han er i, inden de unge Damer kommer. Endelig er de der. „De kom ind i Stuen — og mit Hierte slog høit. Jeg kyste der elskværdige Piges Haand, men min store Agtelse for hende, der var bange for i mindste Maade at fornærme hende, hindrede mig fra at

gøre det med den Varme, som Jeg maaske havde ønsket. — Man bad mig læse høit, og Jeg valgte en Røvers Masarinos Historie. Ogsaa denne Aften kom Jeg, som det lod, ved et Slumpetræf til at sidde ved Siden af hiin tryllende Pige. — Jeg læste med Fornøielse, og aldrig har Jeg læst naragtige Floskler med en saadan Varme, thi den Smukke følte stærkt, og dette vilde have været nok for at vække Deltagelse hos mig selv for det, der havde været mere non sense end dette. — Naar min Stemme nu hævede sig høitidelig, og Deltagelsen laa synlig i mit Ansigt, da lænede den Skiønne sig fortrolig op til mig for med de halvvaade Øine at skue de Træk, hvis Udsigelse trængte til hendes Inderste. Nu følte Jeg, at Jeg havde et Hierte, der kunde slaa varmt for en kvindelig Skabning.“ Nogle Dage senere er Grundt-

vig atter i Gunslev Præstegaard, hvor han „gjorde den Opdagelse, at skjønt Jeg aldrig vil komme til at hænge mig af Kiærlighed, foretrækker Jeg dog M. B. for alle de unge Fruentimmer, Jeg kiender“, og han tilføjer senere: „Men det er ogsaa en ypperlig Pige i mine Øine.“

I Slutningen af Januar 1803 rejste Grundtvig fra Falster, og i Sommeren samme Aar blev Marie Blicher forlovet med fornævnte Poul Egede Glahn, der i Maj var blevet cand. theol. 3. November s. A. kommer Grundtvig, der i Oktober var blevet cand. theol., tilbage til Falster og genser Marie Blicher — som forlovet —; sine Følelser giver han Udtryk i sin Dagbog: „At skildre mine Følelser ved Synet af hende er umuligt; Jeg kan ikke gienkalde dem og — Held Mig, at Jeg ikke kan! med bortvendt Ansigt kyste Jeg den

Haand, Jeg nu først føler, vilde have gjort Mig lykkelig. — O! at Jeg før havde vidst det, maaske havde da min Stolthed, der frygtede et Afslag, tabt i Kampen med min Tilbøielighed, maaske havde Jeg vovet at tolke mine Følelser og maaske —. Dog nei, hun vilde haanet, foragtet Mig, denne for min Selvfølelse saa ydmygende Tanke er min eneste Trøst. — To ligegyldige Ord vare de eneste, som vexledes mellem os; dog det var ikke usædvanligt, men aldrig turde mit Øie vove at møde Hendes. Jeg betragtede hende som en ophøiet Gienstand, der ikke var hævet for at staae til Skue, men for at unddrages mit Blik. — O! hvilken Stilling! Jeg tav i 3 Aar, fordi Jeg vilde have Udsigter; — Jeg greb med Begierlighed en Kondition paa Falster uden at ville tilstaae Mig selv, at hun var Aarsagen; — Og nu, nu er Jeg her!

— I Sandhed, dersom man forlader Hovedstaden for at leve i Ensomhed, da har Jeg fuldkommen opnaaet min Hensigt! — Jeg er ene paa den hele Jord! — Jeg er en Nar! —“ Nogle Dage efter tilføjer Grundtvig meget sigende: „Vi reiste, og til 1 Dag, 3die December, har Jeg ikke seet hende og stedse seet hende.“

I 1805 døde Provst Blicher, og hans Enke og Børn flyttede derefter til København. Under Bombardementet af København i 1807 opholdt Marie Blicher sig sammen med sin Moder og to Søstre paa Besøg hos Domprovst, Amtsprovst M. Hertz i Roskilde, mens Maries Forlovede, der var i Studenterkorpset, opholdt sig i København. I „Domprovsten i Roskilde“ (Memoirer og Breve udgivne af Clausen og Rist) fortæller Domprovstens Datter om Mødet mellem de forlovede: „Nogle Dage efter at

Bombardementet var standset, sad vi en Eftermiddag roligt i vor Dagligstue, da Døren gik op og en i mine Barneøjne dejlig ung Mand i Studenteruniform traadte ind. I samme Nu laa Marie Blicher i hans Arme. Det var den unge Glahn, som havde benyttet det første Øjeblik, da Stadens Porte blev aabnede, for at ile ud til sin Elskede."

I April 1808 blev Poul Egede Glahn personel Kapellan hos fornævnte Domprovst, og den 15. Maj s. A. blev han gift med Marie Blicher. Til Brylluppet sendte Grundtvig Marie et Digt, hvori det bl. a. hedder:

*Blide Datter af det høje,
Søster til den fagre Vaar!
Venlig ,ulgte dig mit Øje
Gjennem de henrundne Aar;
Funklende saa gladelig
Hviler det i Dag paa dig.*

*Mig blev og i Hjertet givet
Kjærlighedens dybe Væld,
Men mig undtes ej i Livet
Kjærlighedens søde Held;
Sørgelig er Harpens Lyd,
Kun i Dag den tolker Fryd.*

*Naar nu Dagene henglide
Ved din Elskers hede Barm,
Naar du vandrer ved hans Side,
Baaren af hans stærke Arm,
Røv ham da et Smil og send
Det til din og Sorgens Ven!*

I September 1808 blev Glahn Sognepræst til Ulsø og Braaby med Boplig i Olstrup Præstegaard, og i Maj 1811 blev Grundtvig personel Kapellan hos sin Fader i Udby. Mellem Olstrup og Udby er Afstanden kun ca. 3 Mil, og Grundtvig kom nu og da paa Besøg i Olstrup Præstegaard. Her traf han sammen med Marie

Glahns yngre Søster Elisabeth (Lise) Blicher, som han jo kendte fra for-
dums Dage fra sine Feriebesøg i
Gunslev Præstegaard, og om hvem
han allerede i 1804 havde skrevet i
sin Dagbog: „Hun er Mig næsten nu,
hvad hendes ældste Syster var Mig
fordum, d: e: Jeg kender ingen Pige,
som Jeg lider bedre end hende.“ Om-
kring Midten af September 1811
skrev Grundtvig til Lise og bad om
hendes Haand. Men hun var i sit
Svar usikker paa sig selv og turde
ikke sige Ja. Et Par Dage efter kom
der et Brev til Grundtvig fra Marie
Glahn, hvori det hedder: „Jeg har
talt med Lise, hun har læst Deres
Brev, og jeg er overbeviist om, Hun
har Dem inderlig kjer. — — Hun
beder mig sige Dem, at det vil in-
derlig glæde hende snart at see Dem
her, jeg behøver da vel ikke at til-
føje Glahns og min Bøn. Deres Ven-

inde Marie Glahn.“ Saa tog Grundtvig atter til Olstrup Præstegaard og hentede sit Ja, men først syv Aar efter, i 1818, blev han gift med hende.

I 1824 blev Poul Egede Glahn, der i hele Olstrup-Tiden havde staaet i livlig Brevveksling med Svogeren Grundtvig, udnævnt til Præst ved Garnisonskirken i København, og han og hans Hustru kom derved atter i nærmere personlig Forbindelse med Grundtvig. 1846 døde Glahn (67 Aar gammel), og Grundtvig, der paa dette Tidspunkt boede paa Bakkehuset, sendte Dagen efter Dødsfaldet hans Enke et Digt paa 16 Vers („Min Søster! du græder, — Jeg græder med dig“). Grundtvig talte over Mariæ Mand, og ved Begravelsen blev afsunget en af Grundtvig i denne Anledning skrevet Sang („Naar Herren kalder bort herfra — En Tjener træt til Hvile“).

Efter sin Mands Død flyttede Marie Glahn til sin Mands Broder, Apoteker Hans Egede Glahn, i Sorø, hvor hun boede, til hun døde i sit 79. Aar den 21. Februar 1862. Da Grundtvig fik Meddelelse om hendes Død, skrev han Digtet:

*Søster til min Ungdoms-Viv,
Altid mig en kjær Veninde,
Yndig i dit stille Liv
Alt som Rose og Kiærminde,
Og med Øine himmelblaa
Kvindelig som saare Faa!*

Minderne fra Gunslev Præstegaard, hvor han i Aarhundredets Begyndelse som ung Student sværmede for hende, er ikke glemt trods de mange Aar, der er gaaet siden da, men træder nu klart frem for den gamle Grundtvigs Erindring:

*Nys oprundet var i Sky
Vort Aarhundreds Morgenrøde,
Da Jeg under Nytaars-Ny
Saae dit søde Smil imøde,
Da du med og uden Krands
Svæved let i Alfedands!*

*Ligegamle var vi da,
Ligegamle blev vi længe,
Ofte gik vi til og fra
Blomsterne i samme Enge,
Lyttes glade mangen Gang
Til den samme Fuglesang!*

Efter at have omtalt Sorgen, der ramte hende ved hendes Mands Død, slutter han:

*Blidhed dog og Haab til Gud,
Alle fromme Enkers Værge,
Vared dig i Verden ud,
Ledte dig til Lysets Bjerge,
Hvor du ved vor Frelzers Bryst
Finder Fred og evig Trøst!*

Hun blev begravet ved sin Mands Side paa Garnisonskirkegaarden i København.

I sit Ægteskab havde hun tre Sønner og to Døtre. Sønnerne var Sognepræst til Sorø Henrik Glahn, Sognepræst til Aastrup Nicolai Glahn og Sognepræst til Store Hedinge, Stiftsprovst Hans Egede Glahn. Døtrene var Henriette (Jette) Glahn, gift med Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, Biskop over Aalborg Stift Peter Chr. Kierkegaard (Søren Kierkegaards Broder), og Marie Glahn, gift med Sognepræst til Slotsbjergby Ancker Winther.

HANS EGEDE GLAHN

DET BERLINGSKE BOSTRYKERI A/S
KØBENHAVN